

KREDITINIŲ PVM SĄSKAITŲ FAKTŪRŲ (ĮSKAITANT DEBETINIUS DOKUMENTUS) IŠRAŠYMAS

1. Kokie teisės aktai reglamentuoja kreditinių (debetinių) PVM sąskaitų faktūrų išrašymą? 2
2. Koks dokumentas yra laikomas kreditine (debetine) sąskaita faktūra? 2
3. Kuriais atvejais išrašoma kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra? 2
4. Koks asmuo privalo išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą? 2
5. Kuriais atvejais išrašoma debetinė PVM sąskaita faktūra? 2
6. Koks asmuo gali išrašyti debetinę PVM sąskaitą faktūrą? 2
7. Kokie rekvizitai nurodomi kreditinėje (debetinėje) PVM sąskaitoje faktūroje? 2
8. Ar kreditinėje (debetinėje) PVM sąskaitoje faktūroje gali būti įrašoma papildoma informacija? 3
9. Kaip turi būti sudaromas kreditinės (debetinės) PVM sąskaitos faktūros numeris ir serija? 3
10. Ar, atsižvelgiant į atitinkamus aplinkybių pasikeitimus, išrašytoje kreditinėje (debetinėje) PVM sąskaitoje faktūroje dedami minuso (-) arba pliuso (+) ženklai? 3
11. Už kokį laikotarpį gali būti išrašoma kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra? 3
12. Ar galima išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą už laikotarpį, patikrintą mokesčių administratoriaus? 3
13. Ar mokestinius ginčus nagrinėjančiai institucijai priėmus sprendimą dėl mokesčio ginčo, galima išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą? 3
14. Ar taikant prekybinį diskontą, išrašoma kreditinė PVM sąskaita faktūra? 4
15. Ar lizingo kompanija, nutraukusi sutartis, tačiau dar neatgavusi turto, gali išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą? 4
16. Ar lizingo kompanija, nutraukusi sutartis, gali išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą, jeigu turtas negražinamai prarastas? 4
17. Ar per mokesčių laikotarpį išrašytų kreditinių (debetinių) PVM sąskaitų faktūrų duomenys turi būti įtraukiami į PVM deklaraciją (FR0600 formą)? 4
18. Ar iš PVM mokėtojų išsiregistravęs asmuo turi teisę išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą, jeigu jam atsiranda prievolė patikslinti jo išrašytoje „pirminėje“ PVM sąskaitoje faktūroje įvykusius aplinkybių pasikeitimus? 4
19. Kokio mokesčio laikotarpio PVM deklaracijoje aukščiau nurodytame punkte patikslinami kreditinėje PVM sąskaitoje faktūroje įrašyti duomenys? 4
20. Ar išrašyta kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra turi būti įtraukiama į Išrašomų pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų registrą (toliau-išrašomų PVM sąskaitų faktūrų registras)? 5
21. Ar gauta kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra turi būti įtraukiama į Gaunamų pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų registrą (toliau-gaunamų PVM sąskaitų faktūrų registras)? 5
22. Ar gaunamų/išrašomų PVM sąskaitų faktūrų registruose patikslinta prekių (paslaugų) apmokestinamoji vertė nurodoma su minuso (-), pliuso (+) ženklais? 5
23. Kiek metų saugoma kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra? 5
24. Kiek metų saugoma anuluota kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra? 5

Šiame leidinyje aptariamos prievolės, susijusios su kreditinėmis (debetinėmis) pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) sąskaitomis faktūromis, pagrindinės nuostatos dėl kreditinių

(debetinių) PVM sąskaitų faktūrų išrašymo, rekvizitų nurodymo kreditinėse (debetinėse) PVM sąskaitose faktūrose ir pan.

1. Kokie teisės aktai reglamentuoja kreditinių (debetinių) PVM sąskaitų faktūrų išrašymą?

1. Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 83 straipsnis.
2. Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 29 nutarimu Nr. 780 „Dėl Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių patvirtinimo“.

2. Koks dokumentas yra laikomas kreditine (debetinė) sąskaita faktūra?

Bet kuris dokumentas ar pranešimas, kuris iš dalies pakeičia arba kuriame konkrečiai ir vienareikšmiai nurodoma pirminė sąskaita faktūra.

3. Kuriais atvejais išrašoma kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra?

Kai po prekių tiekimo (paslaugų teikimo) įforminimo:

- keičiasi tiekiamų prekių (teikiamų paslaugų) apmokestinamoji vertė (didinama arba mažinama) ir (arba) kiekis;
- keičiasi PVM tarifas (tarifai) ir suma;
- suteikiamos įvairios nuolaidos (prekybinės, apyvartos);
- taisoma „pirminėje“ PVM sąskaitoje faktūroje išrašymo metu padaryta aritmetinė klaida, kuri vėliau (kitą mokesčinį laikotarpį) pastebėta;
- avansas grąžinamas (kai pagal PVM įstatymo 14 str. nuo gauto avanso atsiranda prievolė skaičiuoti PVM);
- prekės (ar jų dalis) grąžinamos ar paslaugų (ar jų dalies) atsisakoma.

4. Koks asmuo privalo išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą?

Asmuo, kuris išrašė pradinį prekių tiekimą (paslaugų teikimą) įforminančią PVM sąskaitą faktūrą.

5. Kuriais atvejais išrašoma debetinė PVM sąskaita faktūra?

Debetinė PVM sąskaita faktūra išrašoma įforminant aplinkybių pasikeitimus, nurodytus 3 punkte.

6. Koks asmuo gali išrašyti debetinę PVM sąskaitą faktūrą?

Šalių susitarimu aukščiau paminėtų aplinkybių pasikeitimus debetine PVM sąskaita faktūra gali įforminti prekių (paslaugų) pirkėjas (klientas), jeigu jis yra PVM mokėtojas.

7. Kokie rekvizitai nurodomi kreditinėje (debetinėje) PVM sąskaitoje faktūroje?

Nurodomi visi PVM sąskaitai faktūrai nustatyti privalomi rekvizitai (nu PVM įstatymo 80 straipsnio 1 dalyje), taip pat ir netikslinamieji rekvizitai (pvz. prekių (paslaugų) kiekių pavadinimai (pvz., tona (t), metras (m), kg ir t.t.), prekių pavadinimai arba prekių (paslaugų) pirkimo-pardavimo sutarčių numeriai ar pan. (jeigu kreditinėje (debetinėje) PVM sąskaitoje

faktūroje dėl didelio prekių (paslaugų) kiekio sudėtinga išvardyti visų koreguojamų prekių (paslaugų) pavadinimus).

Kreditinėje (debitinėje) PVM sąskaitoje faktūroje taip pat turi būti nurodyta:

- tikslinamos PVM sąskaitos faktūros išrašymo data,
- tikslinamos PVM sąskaitos faktūros serija ir numeris (jeigu įmanoma tiksliai nustatyti, kurio apskaitos dokumento duomenys tikslinami), ar
- pateikiami kiti duomenys (jeigu neįmanoma tiksliai nustatyti, kurio apskaitos dokumento duomenys tikslinami) apie tikslinamus apskaitos dokumentus (laikotarpis, kuriuo buvo pateiktos prekės ar suteiktos paslaugos, ir kt.).

Šiuose dokumentuose taip pat laisva forma nurodoma, kad tai atitinkamai kreditinė arba debitinė PVM sąskaita faktūra.

8. Ar kreditinėje (debitinėje) PVM sąskaitoje faktūroje gali būti įrašoma papildoma informacija?

Kreditinėje (debitinėje) PVM sąskaitoje faktūroje nedraudžiama nurodyti ir papildomą informaciją, pvz., atkartoti tikslinamos (pirminės) PVM sąskaitos faktūros rekvizitus.

9. Kaip turi būti sudaromas kreditinės (debitinės) PVM sąskaitos faktūros numeris ir serija?

Kreditinės (debitinės) PVM sąskaitos faktūros numeris ir serija turi būti sudaromas tuo pačiu principu, kaip ir PVM sąskaitos faktūros, t. y. numeris turi būti sudaromas didėjančia seka ir paremtas viena ar daugiau serijų, kuri (kurios) PVM mokėtojų pasirinkimu gali būti sudaroma (-os) iš raidinių simbolių arba skaitmenų.

Be to, privaloma užtikrinti PVM sąskaitos faktūros numerio, paremto serija (serijomis) unikalumą, t. y. skirtingose kreditinėse (debitinėse) PVM sąskaitose faktūrose negali būti nurodomas tas pats numeris (paremtas ta pačia serija).

10. Ar, atsižvelgiant į atitinkamus aplinkybių pasikeitimus, išrašytoje kreditinėje (debitinėje) PVM sąskaitoje faktūroje dedami minuso (-) arba pliuso (+) ženklai?

Taip. Pavyzdžiui, jeigu padidėja tiekiamos prekės kaina, dedamas (+) ženklas, jeigu sumažėja (-) ženklas.

11. Už kokį laikotarpį gali būti išrašoma kreditinė (debitinė) PVM sąskaita faktūra?

Kreditinių (debitinių) PVM sąskaitų faktūrų išrašymo laikotarpis nenustatytas, vadinasi, už bet kokį laikotarpį gali būti išrašoma kreditinė (debitinė) PVM sąskaita faktūra.

12. Ar galima išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą už laikotarpį, patikrintą mokesčių administratoriaus?

Taip, galima. Tarkime, mokestinio patikrinimo metu nustačius, kad PVM sąskaitoje faktūroje neteisingai nurodyti duomenys (pvz., PVM tarifas), PVM mokėtojas turi teisę tokių aplinkybių pasikeitimą įforminti kreditine PVM sąskaita faktūra.

13. Ar mokestinius ginčus nagrinėjančiai institucijai priėmus sprendimą dėl mokestinio ginčo, galima išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą?

Taip, galima.

14. Ar taikant prekybinį diskontą, išrašoma kreditinė PVM sąskaita faktūra?

Kai prekės (paslaugos) pirkėjui, įvykdžiusiam sutartyje numatytas sąlygas, yra taikomas prekybinis diskontas (sumažinama pirkėjo atsiskaitymo už jam skolon parduotas prekes (paslaugas) suma), prekės tiekėjas (paslaugos teikėjas) tokiam pirkėjui išrašo kreditinę PVM sąskaitą faktūrą, kurioje be kitų PVM įstatyme nustatytų rekvizitų nurodo sumos sumažėjimą su minuso (-) ženklu (t.y. suma įrašoma su minuso (-) ženklu).

15. Ar lizingo kompanija, nutraukusi sutartis, tačiau dar neatgavusi turto, gali išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą?

Pagrindas lizingo bendrovei išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą atsiranda, kai dėl tam tikrų priežasčių yra nutraukiama lizingo sutartis. Todėl, jeigu dėl lizingo sutartyje numatytų įsipareigojimų nevykdymo, ji yra nutraukiama nepasibaigus jos galiojimui ir lizinguojamas turtas turi būti gražinamas lizingo kompanijai, tai lizingo kompanija PVM kreditinę PVM sąskaitą faktūrą išrašo, nutraukusi lizingo sutartį, neatsižvelgiant į tai, kad turtas gražinamas ir vėliau.

16. Ar lizingo kompanija, nutraukusi sutartis, gali išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą, jeigu turtas negražinamai prarastas?

Tuo atveju, jeigu lizingo sutartis dėl tam tikrų priežasčių yra nutraukiama, o lizinguojamas turtas yra negražinamai prarastas (pvz., pavogtas) ir negalės būti sugrąžintas lizingo kompanijai, tai, lizingo kompanija tokio turto susigrąžinimui neturi išrašyti kreditinės PVM sąskaitos faktūros, o jeigu kreditinė PVM sąskaita faktūra buvo išrašyta, tai ji turi būti anuliuojama.

17. Ar per mokesstinį laikotarpį išrašytų kreditinių (debetinių) PVM sąskaitų faktūrų duomenys turi būti įtraukiami į PVM deklaraciją (FR0600 formą)?

Bet kokie pasikeitimai, įforminti kreditinėmis (debetinėmis) PVM sąskaitomis faktūromis privalo būti įtraukiami į prekių tiekėjo (paslaugų teikėjo), taip pat pirkėjo (kliento) PVM apskaitą, atvaizduojamą PVM deklaracijoje.

Mokesstinio laikotarpio PVM deklaracija (FR0600 forma) ir jos užpildymo taisyklės yra patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. VA-29 „Dėl Pridėtinės vertės mokesčio deklaracijos ir kitų su šiuo mokesčiu susijusių formų bei jų užpildymo taisyklių patvirtinimo“.

18. Ar iš PVM mokėtojų išsiregistravęs asmuo turi teisę išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą, jeigu jam atsiranda prievolė patikslinti jo išrašytoje „pirminėje“ PVM sąskaitoje faktūroje įvykusius aplinkybių pasikeitimus?

Iš PVM mokėtojų išsiregistravęs asmuo, kuriam atsiranda prievolė tikslinti aplinkybių pasikeitimus, tų aplinkybių patikslinimui turi išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą.

19. Kokio mokesstinio laikotarpio PVM deklaracijoje aukščiau nurodytame punkte patikslinami kreditinėje PVM sąskaitoje faktūroje įrašyti duomenys?

Iš PVM mokėtojų registro išregistruotas asmuo turi patikslinti to mokestinio laikotarpio PVM deklaraciją, į kurią buvo įtraukti išrašytų patiektų prekių (suteiktų paslaugų) PVM sąskaitų faktūrų, kurios tikslinamos, pirminiai duomenys (kadangi išsiregistravusiam iš PVM registro asmeniui kreditinės PVM sąskaitos faktūros išrašymo momentu jau nebėra prievolės teikti einamojo mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos).

20. Ar išrašyta kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra turi būti įtraukiama į išrašomų pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų registrą (toliau-išrašomų PVM sąskaitų faktūrų registras)?

Išrašyta kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra turi būti įtraukiama į išrašomų PVM sąskaitų faktūrų registrą.

21. Ar gauta kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra turi būti įtraukiama į Gaunamų pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų registrą (toliau-gaunamų PVM sąskaitų faktūrų registras)?

Gauta kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra turi būti įtraukiama į Gaunamų PVM sąskaitų faktūrų registrą.

22. Ar gaunamų/išrašomų PVM sąskaitų faktūrų registruose patikslinta prekių (paslaugų) apmokestinamoji vertė nurodoma su minuso (-), pliuso (+) ženklais?

Tuo atveju, kai išrašomos kreditinės (debetinės) PVM sąskaitos faktūros dėl prekių (paslaugoms) suteiktų nuolaidų (prekybinio diskonto) ar kitais atvejais, tai tiek išrašomų, tiek gaunamų PVM sąskaitų faktūrų registre iš kreditinės (debetinės) PVM sąskaitos faktūros turi būti įrašyta patikslinta prekės (prekių) (paslaugos (paslaugų)) apmokestinamosios vertės suma (su minuso ženklu - kai apmokestinamoji vertė mažinama, arba teigiama suma - kai apmokestinamoji vertė didinama) ir patikslinta PVM suma (su minuso ženklu - kai PVM suma mažinama, teigiama suma - kai PVM suma didinama).

Jeigu kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra yra išrašoma dėl prekių grąžinimo, tai minėtuose registruose iš kreditinės (debetinės) PVM sąskaitos faktūros įrašoma grąžintos prekės (grąžintų prekių) apmokestinamoji vertė ir PVM suma (su minuso ženklais).

23. Kiek metų saugoma kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra?

10 metų nuo jos išrašymo dienos.

24. Kiek metų saugoma anuliuota kreditinė (debetinė) PVM sąskaita faktūra?

Taip pat 10 metų nuo jos išrašymo dienos.
